

V Bruseli 10. marca 2026
(OR. en)

6615/26

LIMITE

CORLX 193
CFSP/PESC 271
CONUN 20
COARM 19

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: ROZHODNUTIE RADY na podporu celosvetového mechanizmu nahlasovania nedovolených konvenčných zbraní a ich munície s cieľom znížiť riziko ich odkláňania a nedovoleného transferu („iTrace VI“)

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2026/...

Z ...

na podporu celosvetového mechanizmu nahlasovania nedovolených konvenčných zbraní a ich munície s cieľom znížiť riziko ich odkláňania a nedovoleného transferu („iTrace VI“)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) V Globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie z roku 2016 (ďalej len „globálna stratégia EÚ“) sa zdôrazňuje, že Únia bude presadzovať mier a zaručí bezpečnosť svojich občanov a územia a zvýši svoj príspevok ku kolektívnej bezpečnosti. V globálnej stratégii EÚ sa takisto dôrazne podporuje úplné vykonávanie a presadzovanie mnohostranných zmlúv a režimov v oblasti odzbrojenia, nešírenia a kontroly zbraní, vyzýva sa na „cezhraničné sledovanie zbraní“ a uznáva sa, že európska bezpečnosť závisí od lepšieho a spoločného posudzovania vnútorných a vonkajších hrozieb a výziev.
- (2) V stratégii EÚ z 19. novembra 2018 s názvom „Zabezpečenie zbraní, ochrana občanov – stratégia EÚ proti nedovoleným strelným zbraniam, ručným a ľahkým zbraniam a ich munícií“ (ďalej len „stratégia EÚ pre RLZ“) sa zdôrazňuje, že nedovolené strelné zbrane a ručné a ľahké zbrane (ďalej len „RLZ“) naďalej prispievajú k nestabilite a násiliu v Únii, v jej bezprostrednom susedstve, ako aj v ostatných častiach sveta. V stratégii EÚ pre RLZ sa stanovuje rámec činnosti Únie na riešenie týchto výziev a prijíma sa záväzok podporovať výskumné úsilie zamerané na pôvod nedovolených RLZ v konfliktných oblastiach, akým je napríklad projekt iTrace organizácie Conflict Armament Research (ďalej len „iTrace“).
- (3) Nedovolená výroba, transfer a obeh konvenčných zbraní a munície a ich nadmerné hromadenie a nekontrolované šírenie prispievajú k nestabilite v Európe, jej susedstve a v mnohých ďalších regiónoch sveta, zhoršujú konflikty a narúšajú budovanie mieru po skončení konfliktov, a preto predstavujú závažnú hrozbu pre mier a bezpečnosť v Európe.

- (4) V stratégii EÚ pre RLZ sa zdôrazňuje, že Únia bude podporovať prácu výborov Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“), ktoré monitorujú zbrojné embargá, a že Únia zváži spôsoby na zlepšenie prístupu k záverom týchto výborov o odkláňaní a nedovolených strelných zbraniach a RLZ na účely kontroly vývozu zbraní.
- (5) V akčnom programe OSN na predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s RLZ vo všetkých jeho aspektoch, boj proti nemu a jeho odstránenie (ďalej len „akčný program OSN“) prijatým 20. júla 2001 sa všetky členské štáty OSN zaviazali predchádzať nedovolenému obchodovaniu s RLZ alebo ich odkláňaniu pre neoprávnených príjemcov a predovšetkým zohľadňovať pri posudzovaní žiadostí o vývozné povolenia nebezpečenstvo odklonenia RLZ do nedovoleného obchodu.
- (6) Valné zhromaždenie OSN prijalo 8. decembra 2005 medzinárodný nástroj umožňujúci štátom včas a spoľahlivo odhaľovať a sledovať nedovolené RLZ (ďalej len „medzinárodný nástroj na sledovanie“).

- (7) Všetky členské štáty OSN 28. júna 2024 na štvrtej konferencii o preskúmaní akčného programu OSN a medzinárodného nástroja na sledovanie potvrdili svoj záväzok nabádať štáty, aby pri sledovaní nedovolených RLZ vrátane RLZ nájdených v konfliktných a postkonfliktných situáciách nahliadli do záznamov v štáte, v ktorom sa RLZ našla, konzultovali so štátom výroby tejto zbrane alebo oboje. Uvedený záväzok je v súlade so záverečnou správou zverejnenou v roku 2022 s názvom „Ôsme bienálne zasadnutie štátov zamerané na vykonávanie akčného programu OSN“, v ktorej sa konštatuje, že je dôležité vypracovať alebo zaviesť prísne vnútroštátne regulačné rámce pre označovanie, zaznamenávanie a sledovanie RLZ v súlade s medzinárodným nástrojom na sledovanie, a to v záujme predchádzania a boja proti odkláňaniu a nedovolenému medzinárodnému transferu RLZ neoprávneným príjemcom.
- (8) Dňa 24. decembra 2014 nadobudla platnosť Zmluva o obchodovaní so zbraňami (ďalej len „ATT“ – Arms Trade Treaty). Predmetom ATT je vytvorenie najvyšších možných spoločných medzinárodných štandardov regulácie alebo zlepšenia regulácie medzinárodného obchodu s konvenčnými zbraňami, predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s konvenčnými zbraňami a jeho odstraňovanie a predchádzanie ich odkláňaniu. Únia by mala podporiť všetky členské štáty OSN pri vykonávaní účinných kontrol transferov zbraní s cieľom zabezpečiť, aby bola ATT čo najúčinnnejšia, najmä pokiaľ ide o vykonávanie jej článku 11.

- (9) Únia v minulosti podporila projekt iTrace prijatím rozhodnutí Rady 2013/698/SZBP¹, (SZBP) 2015/1908², (SZBP) 2017/2283³, (SZBP) 2019/2191⁴ a (SZBP) 2023/387⁵ (ktoré podporovali iTrace I, II, III IV a V) a mala by podporiť iTrace VI, šiestu fázu tohto celosvetového mechanizmu nahlasovania nedovolených konvenčných zbraní a ich munície, s cieľom prispieť ku kolektívnej bezpečnosti Európy, ako sa stanovuje v globálnej stratégii EÚ,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

-
- ¹ Rozhodnutie Rady 2013/698/SZBP z 25. novembra 2013 na podporu celosvetového mechanizmu nahlasovania nedovolených ručných a ľahkých zbraní a iných nedovolených konvenčných zbraní a munície s cieľom znížiť nebezpečenstvo nedovoleného obchodovania s nimi (Ú. v. EÚ L 320, 30.11.2013, s. 34, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2013/698/oj>).
- ² Rozhodnutie Rady (SZBP) 2015/1908 z 22. októbra 2015 na podporu celosvetového mechanizmu nahlasovania nedovolených ručných a ľahkých zbraní a iných nedovolených konvenčných zbraní a munície s cieľom znížiť nebezpečenstvo nedovoleného obchodovania s nimi (Ú. v. EÚ L 278, 23.10.2015, s. 15, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1908/oj>).
- ³ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/2283 z 11. decembra 2017 na podporu celosvetového mechanizmu nahlasovania nedovolených ručných a ľahkých zbraní a iných nedovolených konvenčných zbraní a munície s cieľom znížiť nebezpečenstvo nedovoleného obchodovania s nimi („iTrace III“) (Ú. v. EÚ L 328, 12.12.2017, s. 20, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2283/oj>).
- ⁴ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/2191 z 19. decembra 2019 na podporu celosvetového mechanizmu nahlasovania nedovolených konvenčných zbraní ich a munície s cieľom znížiť riziko ich odkláňania a nedovoleného transferu („iTrace IV“) (Ú. v. EÚ L 330, 20.12.2019, s. 53, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2019/2191/oj>).
- ⁵ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/387 z 20. februára 2023 na podporu celosvetového mechanizmu nahlasovania nedovolených konvenčných zbraní ich a munície s cieľom znížiť riziko ich odkláňania a nedovoleného transferu („iTrace V“) (Ú. v. EÚ L 53, 21.2.2023, s. 19, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/387/2023-02-21>)

Článok 1

1. Na účely vykonávania globálnej stratégie EÚ, spoločnej pozície Rady 2008/944/SZBP⁶, zmenenej rozhodnutím Rady (SZBP) 2025/779⁷, a stratégie EÚ pre REZ z roku 2018 a v záujme presadzovania mieru a bezpečnosti sledujú činnosti projektu iTrace, ktoré Únia podporuje, tieto špecifické ciele:
 - pokračujúce spravovanie používateľsky ústretového celosvetového systému riadenia informácií o konvenčných zbraniach a ich munícii, ktoré boli odklonené alebo s ktorými sa nedovolené obchodovalo (ďalej len „iTrace“), zdokumentovaných v oblastiach postihnutých konfliktom, aby tvorcovia politik, odborníci na kontrolu konvenčných zbraní a úradníci zodpovední za kontrolu vývozu konvenčných zbraní mali relevantné informácie na účely vytvárania účinných stratégií a projektov vychádzajúcich z dôkazov proti nedovolenému šíreniu konvenčných zbraní a ich munície,

⁶ Spoločná pozícia Rady 2008/944/SZBP z 8. decembra 2008, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú. v. EÚ L 335, 13.12.2008, s. 99, ELI: <http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj>).

⁷ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2025/779 zo 14. apríla 2025, ktorým sa mení spoločná pozícia 2008/944/SZBP, ktorou sa vymedzujú spoločné pravidlá upravujúce kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu (Ú.v. EÚ L 2025/779, 15.4.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/779/oj>).

- odborná príprava a mentorstvo pre vnútroštátne orgány v štátoch postihnutých konfliktom s cieľom vybudovať na národnej úrovni udržateľné kapacity odhaľovania a sledovania nedovolených konvenčných zbraní, podporovať pokračujúcu spoluprácu s projektom iTrace, lepšie identifikovať priority fyzickej bezpečnosti a riadenia zásob (PSSM), efektívnejšie formulovať požiadavky vzťahujúce sa na vnútroštátnu kontrolu zbraní a pomoc pri presadzovaní práva, najmä iniciatívy financované zo strany Únie, ako je systém Interpolu na vedenie záznamov o nezákonných strelných zbraniach a ich sledovanie (iARMS), a činnosti Agentúry Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol), a posilniť dialóg s misiami a iniciatívami EÚ,
- zvýšená frekvencia a predĺženie výskumu v teréne v súvislosti s konvenčnými zbraňami a ich muníciou, ktoré sú v nelegálnom obehu v oblastiach postihnutých konfliktom, na účely vytvárania údajov iTrace v reakcii na jasné požiadavky členských štátov a delegácií Únie,
- ciele podpora orgánov a tvorcov politik členských štátov v oblasti kontroly vývozu zbraní vrátane opakovaných konzultačných návštev personálu projektu iTrace v hlavných mestách členských štátov, nepretržitá pohotovostná služba na poskytovanie okamžitého poradenstva v súvislosti s posudzovaním rizika a stratégiami boja proti odkláňaniu zbraní, spravovanie zabezpečených desktopových aj mobilných aplikácií umožňujúcich poskytovanie okamžitých hlásení o odklonení zbraní po vývoze a, na požiadanie, zabezpečenie overovania pre členské štáty po vyexpedovaní zo strany personálu projektu iTrace,

- zvýšenie povedomia osvetovou činnosťou o zisteniach projektu, propagácia účelu a dostupných funkcií iTrace v radoch tvorcov medzinárodných a národných politik, odborníkov na kontrolu konvenčných zbraní a orgánov vydávajúcim licencie na vývoz zbraní, ako aj posilnenie medzinárodnej kapacity monitorovať nedovolené šírenie konvenčných zbraní, ich munície a súvisiaceho materiálu, pomáhať tvorcom politik pri identifikácii prioritných oblastí pre medzinárodnú pomoc a spoluprácu a znižovať riziko odkláňania konvenčných zbraní a ich munície,
- vypracúvanie správ o hlavných politických otázkach, ktoré sa zakladajú na údajoch z vyšetrovaní v teréne uvedených v iTrace a ktoré sa týkajú konkrétnych oblastí vyžadujúcich medzinárodnú pozornosť vrátane hlavných vzorcov nedovoleného obchodovania s konvenčnými zbraňami a ich muníciou a regionálneho rozdelenia konvenčných zbraní, ich munície a súvisiaceho materiálu, s ktorými sa nedovolené obchodovalo, a
- pokračujúce sledovanie konvenčných zbraní a ich munície v spolupráci s členskými štátmi a tretími krajinami ako najúčinnnejšieho spôsobu čo najpresnejšieho určenia a verifikácie mechanizmov, ktoré stoja za odkláňaním konvenčných zbraní a ich munície pre neoprávnených používateľov; sledovanie sa doplní o následné vyšetrovania zamerané na identifikáciu ľudských, finančných a logistických sietí stojacich za nedovolenými transfermi konvenčných zbraní.

2. Podrobný opis podporovaného projektu sa uvádza v prílohe.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „VP“).
2. Projekt uvedený v článku 1 ods. 2 technicky vykonáva organizácia Conflict Armament Research (ďalej len „organizácia CAR“).
3. Organizácia CAR vykonáva svoje úlohy pod vedením VP. VP na tento účel uzavrie s organizáciou CAR potrebné dojednania.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na vykonávanie projektu uvedeného v článku 1 ods. 2 je 6 000 000 EUR. Celkový odhadovaný rozpočet celého projektu, ktorý spolufinancuje organizácia CAR a nemecké spolkové ministerstvo zahraničných vecí, je 8 400 000 EUR.
2. Výdavky financované z finančnej referenčnej sumy stanovenej v odseku 1 sa spravujú v súlade s pravidlami a postupmi, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.

3. Na správne nakladanie s finančnou referenčnou sumou uvedenou v odseku 1 dohliada Komisia. Komisia na tento účel uzatvorí s organizáciou CAR potrebnú dohodu. V uvedenej dohode sa stanoví, že organizácia CAR má zabezpečiť zviditeľnenie príspevku Únie spôsobom zodpovedajúcim výške príspevku.
4. Komisia sa usiluje uzavrieť dohodu uvedenú v odseku 3 čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. O všetkých ťažkostiach v tomto procese, ako aj o dátume uzavretia uvedenej dohody informuje Radu.

Článok 4

1. VP podáva Rade správu o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe pravidelných opisných štvrtročných správ, ktoré pripraví organizácia CAR. Uvedené správy tvoria základ pre hodnotenie výsledkov tohto rozhodnutia, ktoré uskutoční Rada. V snahe pomôcť Rade pri uvedenom hodnotení vykonáva externý subjekt hodnotenie vplyvu projektu uvedeného v článku 1 ods. 2.
2. Komisia podáva Rade správy o finančných aspektoch projektu uvedeného v článku 1 ods. 2.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.
2. Toto rozhodnutie stráca účinnosť 36 mesiacov odo dňa uzavretia dohody uvedenej v článku 3 ods. 3 alebo šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, ak sa v tejto lehote žiadna takáto dohoda neuzavrie.

V ...

Za Radu
predseda/predsedníčka